

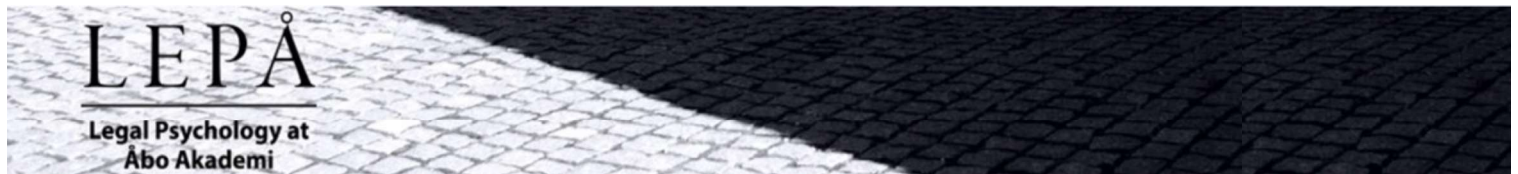
HE 133/202: Oikeuspsykologinen puheenvuoro

Julia Korkman

Oikeuspsykologian dosentti (HY), projektitutkija, PsT (ÅA)

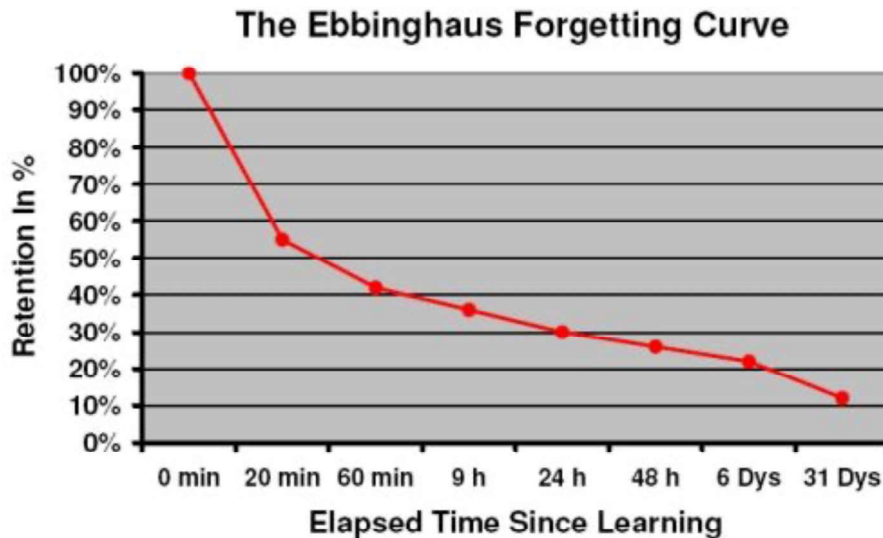
Oikeuspsykologi HUS lasten ja nuorten oikeuspsykologian yksikkö & Barnahus-hanke

President-elect, European Association of Psychology & Law

Painopiste siirtyy käräjäoikeuteen

- Sinällään, uudistus on oikeuspsykologisesta näkökulmasta varsin hyvä
- Asianosaisten kuulemisen laadun tärkeys nousee
- Indeksoinnin mahdollisia vaikutuksia asianosaisten kuulemiseen otettava huomioon
→ Koulutusta ja ohjeistusta tarvitaan
- Vielä tulisi lisätä säätää siitä, että myös
esitutkintakuulusteluja tallentaisiin aina vakavien henkilöihin
kohdistuvien rikosten tutkinnassa

“Unohtamisen käyrä”
Ebbinghaus, 1885

- Näyttö (eli todistajien kohdalla: muisti) laadullisesti parasta juuri esitutkinnessa

Julia Korkman 2021

Esitutkintakuulustelut videoitava

- Voidaan arvioida tapaa, jolla asianosaisen kertomus alun perin tuotettiin
 - Esim. epäillyn esittämä väite poliisin painostuksesta
- Kuulustelupöytäkirja vastaa huonosti todellisuudessa käytyjä keskusteluja
- Kuulustelujen laatu paranee
 - Poliisit ja tuomarit suhtautuvat suomalaisten ja kv tutkimusten mukaan myönteisestään tähän; tarvitaan enää päätös asiasta
- Voidaan antaa kohdistettua palautetta ja systemaattisesti arvioida kuulemisten laatua
 - Ilman tätä on vaikea luoda koulutusta jolla olisi vaikutusta

Julia Korkman 2021

Opinion

Videotape All Police Interrogations

Justice demands it.

By Saul Kassin and David Thompson

Dr. Kassin is a professor of psychology. Mr. Thompson is a partner at a firm that specializes in nonconfrontational interview techniques.

Aug. 1, 2019

James Heimer

Julia Korkman 2021

- Kansainvälisesti suuntaus selvästi kohti poliisikuulustelujen tallentamiseen
 - Esim. International Association of Chiefs of Police ja American Bar Association ja alan tieteellinen yhteisö suosittelevat tallentamista

Ykn kesällä julkaisemat Mendezin periaatteet
Principles on effective interviewing

- Pois "painosta kunnes tunnustaa"-tyyppisistä kuulusteluista, taktisesti parempiin menetelmiin
- Kuulustelut suositellaan videoitavaksi

https://www.apt.ch/sites/default/files/inline-files/apt_PoEI_EN_08.pdf

Miten Suomessa kuullaan asianosaisia esitutkinnassa?

- Asiasta ei ole tutkittua tietoa
- Erittäin huolestuttavia tapauksia kylläkin

Kotimaa | HS-analyysi

"Tunnustuskuulustelu" saattaa nousta keskeiseen asemaan Viking Sallyn veriteon mahdollisessa hovi-oikeuskäsittelyssä

Tanskalainen syytetty antoi vuonna 2016 ymmärtää olevansa tekijä. Miehellä ei ollut avustajaa, joten käräjäoikeus määräsi, ettei kuulusteluja saa hyödyntää. Korkein oikeus on viime

MOT

Poliisi painosti kuulusteluissa, tuomion perustelut eivät vakuuta – näin asiantuntijat kommentoivat MOT:n esiin nostamaa henkirikosjuttua

Oikeuspsykologin mukaan Ilolan henkirikosjutun avaintodistajalla oli motiivi valehdella.

Mitä tulisi siis muuttaa?

- Kaikissa tärkeissä rikosjutuissa tulisi videoida kaikkien asianosaisten kuulusteluja
 - Kyseessä *videoitu kuulustelu*
- Joissakin rikosjutuissa olisi syytä pohtia välimuotoa, eli voitaisiinko ensin katsoa tallennetta ja vasta sitten esittää lisäkysymyksiä
 - E erityisen haavoittuvassa asemassa olevat uhrit

Kiitos!

jkorkman@abo.fi

